

ZAHTJEVI SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE

o kojima članovi udruženih sindikata SSSH žele čuti stranačka i koalicijska stajališta u kampanji za parlamentarne izbore 2020.

NEMA EKONOMSKOG BEZ SOCIJALNOG OPORAVKA

Kriza izazvana epidemijom koronavirusa još je jednom jasno pokazala ne održivost postojećeg društveno-ekonomskog sustava. S jedne strane, svjedočili smo važnosti države i javnog sektora, kako na području zdravstva tako i drugih javnih usluga, u borbi protiv koronavirusa, ali i za osiguranje osnovnih životnih uvjeta svih nas. S druge strane tzv. slobodno tržište još je jednom trebalo podršku države i novac poreznih obveznika kako bi se spriječio kolaps, pri čemu su i najgorljiviji zagovornici neoliberalnih reformi preko noći počeli zazivati intervenciju države.

Ova kriza je prilika da jasno kažemo kako nema povratka na staro i kako je vrijeme za novi smjer društvenog i ekonomskog razvoja koji mora biti socijalno pravedniji i u kojem će problem ekološke održivosti biti konačno ozbiljno adresiran. Bez temeljitog zaokreta u strukturi ekonomije i korištenja energije, planet kakav poznajemo nema budućnosti.

Kriza je također pokazala koliko je domaća proizvodnja važna i sada je trenutak za novi smjer, ka politikama i mjerama za njeno jačanje. Hrvatska mora proizvoditi ono što zna i može te vratiti u svoje ruke industrijske i prehrambene proizvode kojih se olako odrekla pod pritiskom raznih lobija. Nespremna za konkurenciju na zajedničkom tržištu te za povlačenje i efikasno korištenje sredstava Europske unije, dosad nije iskoristila prednosti članstva u EU. To se hitno mora promijeniti. Hrvatska treba značajno povećati javne investicije i potaknuti privatne (domaće i strane) te horizontalno uskladiti razvojne politike. Sve investicije i razvojni planovi trebaju biti usmjereni ka izgradnji niskouglijične, ekološki održive industrije 21. stoljeća. Prvi korak ekonomskog i socijalnog oporavka mora biti korak ka provedbi europskoga zelenog plana i politike reindustrijalizacije. Pritom je nužno što prije uspostaviti Fond za pravednu tranziciju, unaprijediti obrazovni sustav te osigurati pristup cjeloživotnom učenju.

Promjena modela počinje od pojedinca, od kvalitete njegovih ili njezinih radnih i životnih uvjeta. Od iduće Vlade očekujemo da već u prvoj godini svoga mandata pokaže istinsku opredijeljenost za poboljšanje kvalitete rada i života u Hrvatskoj. Rad po mjeri čovjeka koncept je Saveza samostalnih sindikata Hrvatske kojim ćemo pratiti ispunjava li Vlada očekivanja hrvatskih radnika i građana.

www.sssh.hr

Zajedno smo jači

**SAVEZ
SAMOSTALNIH
SINDIKATA
HRVATSKE**

1 VIŠE SIGURNIH RADNIH MJESTA

Kriza je okidač da se shvati, prizna i djeluje – hrvatskom društvu štete i nisu nam nužni poslovi od kojih se ne može pristojno živjeti, radno vrijeme koje ne ostavlja prostora privatnom životu, ni uvjeti rada koji nas čine bolesnima i građanima drugog reda. Rad stvara novu vrijednost, na njemu počiva cijela društvena zajednica – ojačajmo taj temelj. Prioritet je to posebice za male zajednice poput naše – preusmjerimo kretanje ka a ne od Hrvatske. Od iduće Vlade očekujemo:

- povećanje broja sigurnih radnih mjesta (najmanje za 10 posto od ukupnog broja zaposlenih – do kraja 2021.),
- smanjenje broja nesigurnih radnih mjesta (prepoloviti sadašnji broj – do kraja 2021.),
- uspostavu praćenja primjene Zakona o radu i učinaka kolektivnih ugovora (vjerodostojna statistika i analitika u području tržišta rada).

2 RAST PLAĆA, NAKNADA I ŽIVOTNOG STANDARDA

Nema ekonomskog bez socijalnog oporavka, bez rasta plaća, naknada i životnog standarda, što zahtijeva cjelovitu politiku plaća koju Hrvatska nikada nije uspostavila, te potpore građanima. Od iduće Vlade očekujemo:

- vođenje politike plaća kroz sustav kolektivnog pregovaranja, kao instrumenta stabilne nacionalne ekonomije,
- povećanje minimalne plaće za 2021. g. na najmanje 50 posto prosječne,
- smanjivanje broja/vrsta neoporezivih naknada u korist rasta bruto plaća,
- ukidanje tajnosti i uvođenje transparentnosti plaća s ciljem smanjivanja rodnog jaza u plaćama i učinkovitijeg kolektivnog pregovaranja,
- povećanje naknade za nezaposlenost, trajanja te najvišeg i najnižeg iznosa naknade (prvi dio 70 posto osnovice, preostalo vrijeme 40 posto; trajanje naknade produžiti za po 30 dana – prvi dio na 120, ukupno na 480 dana),
- povećanje mirovina i socijalnih naknada na liniju siromaštva u Hrvatskoj.

3 OSNAŽIVANJE SOCIJALNOG DIJALOGA I KOLEKTIVNOG PREGOVARANJA

U ovoj krizi Vlada je još jednom propustila priliku socijalni dijalog iskoristiti kao alat kreiranja boljih javnih politika. Otvorena za prijedloge Hrvatske udruge poslodavaca, Vlada je sindikatima samo povremeno prezentirala što poduzima. Naknadne izmjene uvjeta potpora prema našim zahtjevima, zakašnjele su. Objaviti gdje su završile, i s kakvim učinkom, milijarde javnog novca, odgovornost je budućih vlada jer ćemo dugove vraćati kroz više mandata.

Istovremeno, sindikati i poslodavci u brojnim su poduzećima i ustanovama pokazali da se socijalnim dijalogom može doći do rješenja za prevladavanje krize, u obostranom interesu.

Od iduće Vlade očekujemo:

- funkcionirajući tripartitni socijalni dijalog u oblikovanju, provedbi i nadzoru javnih politika, uz jednaki tretman oba socijalna partnera i to samo na razini krovnih

udruga (sindikalnih i poslodavačkih središnjica)

– sukladno Zakonu o reprezentativnosti,

- razvoj sustava kolektivnog pregovaranja – manje propisa – više kolektivnih ugovora, uspostavu nadzora nad primjenom proširenih kolektivnih ugovora uključujući javne ovlasti sindikatima za nadzor, te ugovaranje pogodnosti za članove sindikata odnosno za one koji taj sustav financiraju,
- demokratizaciju odnosa na radnom mjestu – većom ulogom sindikata naročito u području skraćivanja radnog vremena, proširenjem područja suodlučivanja radničkih vijeća te, općenito, širenjem participacije radnika u procesu odlučivanja (ljudi, naime, nisu resursi!).

4 SMANJIVANJE NEJEDNAKOSTI PRAVEDNOM POREZNOM POLITIKOM

Hrvatska je zemlja čiji državni aparat financiraju siromašni. Građani s niskim prihodima plaćaju znatno više poreza od bogatih – i u apsolutnom iznosu (kao skupina), i u relativnom (kao udio u osobnim prihodima). To se mora zaustaviti i preokrenuti, a porezna politika mora aktivno raditi na smanjivanju dohodovne nejednakosti.

Od iduće Vlade očekujemo:

- povećanje osobnog odbitka kod poreza na dohodak na iznos minimalne plaće,
- vraćanje progresivnog oporezivanja kroz četiri stope poreza na dohodak,
- dvostruko povećanje najviše osnovice za obračun doprinosa za obvezna osiguranja,
- vraćanje doprinosa za slučaj nezaposlenosti (osiguranje za slučaj nezaposlenosti), veće oporezivanje dobiti.

5 JAČANJE JAVNOG ZDRAVSTVA

Kriza je pokazala svu važnost javnog zdravstva i svih radnika u tom sustavu za život zajednice i sposobnost suočavanja s najtežim izazovima. Sada je trenutak da se sustav javnog zdravstva dodatno ojača i spriječe sva nastojanja da se pojedini njegovi dijelovi privatiziraju. Ne može se biti privatnikom u javnom zdravstvu – tko to želi neka dijeli rizik tržišta.

Od iduće Vlade očekujemo:

- jačanje primarne zdravstvene zaštite, podizanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga.

6 DRŽAVA U SLUŽBI GRAĐANA

Kriza je pokazala da država može u kratkom vremenu pojednostaviti svoje usluge i građanima omogućiti pristup digitalnim putem. To je bilo samo pitanje političke volje.

Od iduće Vlade očekujemo:

- digitalnu transformaciju javne uprave i javnih službi (nacionalne i lokalne razine) odnosno svih usluga državnih i javnih servisa – s ciljem poboljšanja kvalitete i dostupnosti javnih usluga, transparentnosti i sprječavanja korupcije,
- početak sveobuhvatne reforme administrativnog ustroja u 2021. g.,
- javne konzultacije o reformi javne uprave vezano uz broj i nadležnosti tijela državne uprave,
- hitno provođenje reforme pravosuđa, a posebice skraćivanje postupaka i ujedinjavanje sudske prakse.